

LEVÉLSZEKRÉNY.

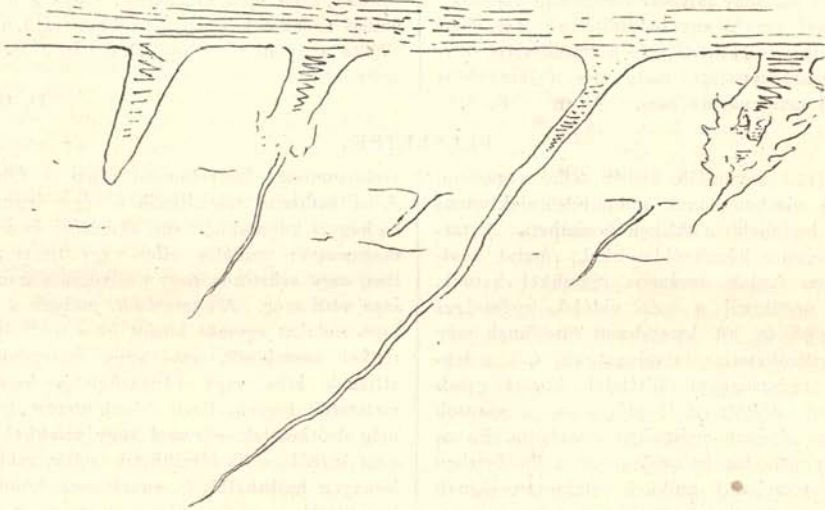
KÉRDÉSEK.

(46.) Lehetséges-e, és mely módon lehetséges a szeszből megtudni, hogy mily nyers anyagból (kukoriczából, burgonyából, búzából stb.) készült az a szesz? P. S.

(47.) Lehetséges-e étherikus olajokat minőségökre chemiailag vizsgálni. P. S.

(48.) Nálunk, Veszprémben május 2-ikán d. u. 6 és 7 óra között az északnyugoti

égbolton terhes eső-felhő emelkedett, melyből helyenként tölcséralakú nyúlványok bocsátkoztak le. Némelyek hamarosan elmúltak, de egyik igen sokáig megmaradt, s ez igen különböző alakváltozásokon ment keresztül, (mint a mellékelt rajzon látható). A tölcsér t. i. hosszú kigyózó ostromra változott át, mely hol összehúzódott, azután ismét

nagy sebességgel nyult ki, majd oszlani kezdett, s elágazó fenyőalakot öltött. E sajátos tűnemény mintegy 20 percig tartott, azután eloszlott.

A felhőből a városnak csak egy része kapott egy kis esőt. Kérem, e természeti tűnemény megfejtését. BALOG KÁROLY.

(49.) Kertemben lévő *gömbkádcs*-fáimat tavasszal rendszeren ellepi egy levéltetűfaj, mely a fiatal hajtások fejlődését nagyban hátráltatja, sőt meg is öli őket. Szíveskedjék az idecsatolt példányokat megvizsgálni s az ellenük teendő óvintézkedést közölni.

Z. T.

(50.) A hegyekre való mászást az orvosok mint egészséges, testedző, tüdőt tágitó mozgást ajánlják. Hasonló-e ehhez az a mozgás, a mit 3—4 emeletre való járással vég-

hez viszünk? Általában magas emeletekre fel- s lejárás egészséges-e vagy káros?

V. R.

(51.) Egy gyógyszerész ismerősöm ajánlotta, hogy mosdóvizembe kölni vizet öntsek. Használ-e ez az arczbőrnek? V. R.

(52.) Sok hölgy esténként tejben mosakodik. Nem árt az a bőrnek? Vagy, ha nem árt, használ-e? V. R.

(53.) Mi a magyarázata azon, már többektől hallott nézetnek, hogy az éjfélelőtti álom üdítőbb mint az éjfélutáni (ha t. i. valaki éjfélelőtt vagy éjfélelőtt kezd meg)?

F. S.

(54.) Mivel volna meggátolható egy kenőcsnek (mely huzamosabb időn át tartandó) megavasodása, a mely olaj, czet-ír, viasz és Bismuth subnitratból áll? Talán

híg szénsavas káliumoldat hozzáadása cél-szerű volna?
F. S.

(55.) Az eltűnő írású »sympathetische«
ténta milyen módon és milyen szerekből
készül?
Sz. J.

(56.) A Calderoni cég elad egy készü-
léket, a mellyel bizonyítjuk, elad a gyertya
égési termékei súlyosabbak mint a gyertya,
és a melyet »Muraközy-féle« égési készülék-
nek neveznek. Hasonló készülék van Illo-
vaynak »A vegytan alapelvei« című mun-
kája 290. lapján lerajzolva, de mégis eltér a
Muraközy-féleétől. Hol található ennek,
illetőleg a vele végzendő kísérlet végrehaj-
tásának pontos leírását?
K. R.

(57.) Mi az eljárás a bor vörösre festé-
sében az ártalmatlan campesch-fával, midőn
a cél az, hogy intenzív vörös színt kapjunk?
Mennyi veendő egy hektoliterre? Mely szer-
rel volna enyhíthető erős savtartalomtól szár-
mazó savanyú íz, a mely szer a bor vörös
színét nem mástja meg.
F. S.

(58.) Már évek óta erős gyomorkatarus-
ban szenvedek. A gyomrom túlságos mennyi-
ségben produkál savat s épen ezért a sa-
vanyú eledelt nem tudom fogyasztani. A
felhalmozódott savak, a melyeket a gyomor
magából nem bír eltávolítani, igen nagy
gyomorégést okoznak. Sikertelen orvosi ke-
zelések után, egy laikus tanácsára, a savak
semlegesítése végett, pár év óta, bicarbonas
sodae-t fogyasztok és pedig havonként körül-
belül egy kilogrammot, a mely a gyomor-
égést sikeresen megszünteti.

Némely orvos ennek használatát nem
tartja károsnak az egészségre, más ellenben
a szervezetre nézve veszélyesnek állítja.

Bátorkodom ennél fogva a szakférfiak vé-
leményét tisztelettel kérem az iránt, vajjon
káros-e, s ha igen, mennyiben káros a bicar-
bonas sodae-nak ilyen mértékben való hasz-
nálata a gyomorra, vagy általában a szerve-
zetre?

D. G.

FELELETEK.

(12.) Semmiféle vízben, tehát a gasteini
fürdő vizében sincs semmiféle elektromos
erő; legfeljebb a reklám hirdetheti. A für-
dők részint hőmérsékletökkel, részint a vi-
zökben foglalt ásványos részekkel hatnak.
Van azonkívül a szép vidékű, egészséges
levegőjű és jól berendezett fürdőknél még
egy pótolhatatlan tulajdonságuk, t. i. a leg-
jobb egészségügyi feltételek között gond-
talanul eltöltött üdülő idő, a mi a városok
ideges népének egészségét visszaadja. Ez az,
a mit orthodox balneológusok a fürdővízben
rejlő természeti erőknél, elektromosságuk
s miegymásnak tulajdonítanak, a fürdő geni-
uszának is neveznek.

—DI.

(13.) A puskaporból fejlődő gáz nem-
csak a robbanás pillanatában fejt ki erőt,
hanem később is, mindaddig, míg nyomása
a körleg nyomásáig nem csökken. Termé-
szetes azonban, hogy annál kisebb erővel
hat, minél nagyobb térfogatra van kiter-
jedve.
SCH. A.

(14.) Czélszerűbb több és rövidebb rudat
alkalmazni; a csucok úgy legyenek elhe-
lyezve, hogy a villám ezeket s ne az épület
többi részeit támadja; vezessen jól és meg-
szakítás nélkül a földbe, legczélszerűbben
nedves földbe. Álljon összekötésben az épü-
leten s épületben levő témből készült készü-
letekkel, fémfödél, vaslépcső, vízvezetékcsap,
légszeszvezeték stb., nehogy a villám esetleg
ezeket érje, azután hogy az influenza okozta

elektromosság kényelmesen érjen a földre
A villámhárító vasrúdjának a vége legjobb,
ha hegyes kúpalakú, 2 cm. átmérőjű és 4 cm.
magasságú; oxidálás ellen vagy tiszta pla-
tina, vagy ezüstözés, vagy a szívócsúcs aranyo-
zása védi meg. A vezetések, melyek a fel-
fogó rudakat egymás között és a földi veze-
tékekkel összekötik, vas- vagy rézrudakból
álljanak kör- vagy négyszögletes kereszt-
metszetök legyen. Ezen összekötést olykor
még drótkötekek — rézzel vagy cinkkel be-
vont rézből — is létesíthetik néha, melyek
könnyen hajlíthatók és ennél fogva könnyen
kezelhetők.

Legczélszerűbb, ha a vezetékek talaj-
vízbe vezetnek; ennek hiányában jó ha a
vezetékeket 3—5 m. mély nyílásba vezet-
jük, a melyet szénnel töltünk ki, s a melybe
a vezetékek szétágznak. Időközönként gal-
vanométerrel ellenőrizzük az egész készülék
pontos működését, de tekintettel kell len-
nünk a lakóházban vagy környékén való
építkezési változásokra (víz- vagy légszsz-
bevezetés, szivattyúk létesítése stb.) is.

Az ellenállás, a melyre a villám elek-
tromossága talál, a vezeték keresztmetszeté-
től függ; ez semmiképen se legyen kisebb
200 mm²-nél; a vezetékek keresztmetszete
egyenlő legyen a felfogó keresztmetszetével.
Szabályul állíthatjuk fel, a mint a tapasztalat
tanítja, hogy a villámhárító hegyezett szívó-
csöve maga körül akkora helyet, kört bír

megvédeni, melynek radiusa a rúd kétszeres hossza. REDLICH ARTHUR.

(22.) Lehetséges, hogy a kálium eme sója, mint egyáltalában a kálisók túlnyomó része, csakugyan hatással van a növények fejlődésére, életére. A kálium mint tudva van, nem kis szerepet játszik a mezőgazdaságban, mint kitünő trágyaszer.

RCH. AR.

(34.) A márgás talajban legjobban tenyésznek a pillangós növény családba tartozó kerti díszbokrok közül: *Cytisus Laburnum*, *Caragana arborescens*, *Amorpha fruticosa*, *Colutea arborescens*; a fák közül: *Gleditschia triacantha*, *Robinia pseudo-acacia*, *Gymnocladus*, *Sophora*; továbbá *Morus*, *Broussonetia papyrifera*, *Juglans regia*, *nigra*, *Acer* fajok, *Ailanthus*, *Celtis*, *Tilia* és *Fraxinus Ornus*. Gyümölcsfák közül: őszi barack, mandola, kajszinbarack, cseresznye, meggy és az utóbira ojtott birs és naspolya. Fenyőfák közül: *Pinus austriaca*, *silvestris*, *strobus*.

A márgás talajnak megjavítását illetőleg tapasztalatból mondhatom, hogy semmiféle műtrágya nem bírja a túlságos mésztartalmat paralizálni; az egyedüli eljárás abban állhat, hogy a fent megnevezett növényzet talaját ennél inkább lazává, porhanyóvá műveljük és lehetőleg nedvesen tartjuk. Kokszt nem ajánlatos, mert abban sok mész és gipsz van, hanem e helyett igen tanácsos és szükséges a földet marhatrágyával összekeverni és őszszel ennél mélyebben felásatni.

FUCHS EMIL.

(34.) A márgás talajú kertben a földet Thomas-salakkal több évre kiható foszfor-savforrással lehet ellátni. E műtrágya, melynek a Fleischmann-féle mintegy 40 kémiai elemzés szerint, 11.39% minimális és 22.97% maximális foszfor-savtartalma van, lassan oldódván, a szükségnek megfelelőleg fog hatni. A felső réteg általános javítását zöldtrágyázással kellene megkísérteni, azaz évenként ha egy-két ágyra csillagfürt vettetik és zölden beszántatják, nemcsak televénné fog válni a termőréteg, hanem a beszántott pillangós által fölszedett nitrogén is a talajnak jut javára. A silány fenyőket kálival trágyázzuk. A tapasztalat megmutatta, hogy legjobb tavasszal olyan mélyen, a mennyire a gyökerek lehatolnak, négyszög-méterenként 500 gramm száraz fahamut alkalmazni, melyet, alig hogy elszórtott, legott be kell vágni. A kőszén- vagy kokszzhamu a kertészetben a legtöbb vélemény szerint hatás-talan.

SPIEGEL SOMA.

(37.) A fésűsöktől kerülő szaruforgács kétféleképp dolgozható fel trágyául: Vízben párolják, azután, megszártván, megőrlik. Az ekként kapott szaruliszt a földben igen könnyen oldódik. Ha párolás helyett megaszalják a szaruforgácsot, könnyebben megőrölhető ugyan, de a földben nehezebben fog oldódni, mint a párolással előállított szaruliszt. E trágya-anyagnak tartalma Hellriegel szerint 13.07% nitrogén és 5.54% phosphorsav. SPIEGEL SOMA.

(38.) A csontot, hogy csonttrágyául alkalmas legyen, először nagy (10—14%) zsírtartalmától kell megszabadítani, a mit a gyárban komplikált készülékekkel végeznek, házilag azonban aligha érdemes a sok babra. Ha bennhagyják a zsírsanyagot, ez egyrészt megakasztja a földben való oldódást, másrészt megakadályozza, hogy phosphorsavát a föld fölszedje. Czélszerűbb talán a csontot összegyűjteni és a gyárnak beszállítani, mely szívesen megveszi és szállít helyette trágyázásra kész csontlisztet. A nyers csontból kivont csontszirt a gyár szintén értékesíti ipari czélokra és innen ered, hogy a nyers csontért aránylag elég nagy mennyiségű kész csontlisztet ad, mely trágyázásra legott használható.

SPIEGEL SOMA.

(41.) Az *Abies*-félék leveleinek lehullását, ha herbarium számára akarjuk őket szárítani, legczélszerűbben Bernmüller eljárásával akadályozzuk meg (Oesterr. bot. Zeit. 1887. 399. l.), mely abból áll, hogy a gyűjtemény számára szedett galyakat, mielőtt présbe raknók, 20 perczig vízben főzzük.

DR. DÉGEN ÁRPÁD.

(42.) Linné a növényóra, helyesebben virágóra (*Horologium Florae*) eszméjére, *Fzelius* szerint, valószínűleg 1744-ben jutott, de csak 1751-ben fejtette ki a »*Philosophia botanica*« 272—275. lapjain, a következő bevezetéssel: »*Vigiliae plantarum absolvuntur determinatis horis diei, quibus plantae flores quotidie aperiunt, expandunt et claudunt.*« Ezen eszme tehát Linné-nek azon megfigyelésén alapszik, hogy bizonyos növények virágai a nap bizonyos szakában nyílnak s ismét más szakában zárulnak.

Linné, virágórájának összeállításához leginkább a *Compositák* közül válogatta növényeit (46 közül 30-at), de alkalmazott egyebeket, sőt két egyszikű növényt is. A következő növénygenuszok fajait használta: *Leontodon* (3 fajt), *Hypochaeris* (3), *Hieracium* (5), *Crepis* (3), *Picris* (1), *Sonchus* (4), *Lactuca* (1), *Scorzonera* (1), *Tragopogon* (3),

Lapsana (3), *Cichorium* (1), *Nymphaea* (1), *Calendula* (2), *Papaver* (1), *Hemerocallis* (1), *Convolvulus* (1), *Malva* (1), *Alyssum* (1), *Anthericum* (1), *Arenaria* (1), *Anagallis* (2), *Portulaca* (1), *Dianthus* (1) és *Mesembrianthemum* (4 fajt). Ezek közül legkorábban nyílik a *Tragopogon pratense* (reggel 3 óraker), legkésőbbben a *Mesemb. nodiflorum* (délelőtt 11 óraker); legkorábban zárul a *Leontodon Taraxacum* (reggel 8 óraker), legkésőbbben a *Hemerocallis fulva* (este 8 óraker).

Linné idejében — s még azontúl is jó sokáig — a virágórának nagy jelentőséget tulajdonítottak, »mely fölfedezés a világnak nagyon kellemes hasznára leend«, miként Afzelius egykorú följegyzésekből közli. A botanikus kertek úgyszólván kötelességöknek tartották Linné virágóját is berendezni, de ez a törekvés csakhamar czéltalannak bizonyult, mivel az egyes alkalmazott vagy alkalmazható növények virágzása semmi esetben sem tarthat lépést az összeséggel, s így a virágóra mindig hiányos marad. Ezért ma már inkább csak játékszámba vesszük. De nem vonatkozhatik ez az ítélet magára a jelenségre, mely annyira fontos, hogy még sok növénybiológiai kérdést van hivatva megoldani.

Linné virágóját futólag érinti Thome-Borbás »Növényország tankönyve« (1872) 147. lapja, ellenben igen behatóan foglalkozik vele Kerner a »Pflanzenleben« II. (1891) 205—217. lapjain, a hol nemcsak részletesen közli Linné virágóját, hanem az insbrucki viszonyokhoz alkalmazva, több évi megfigyelésen alapuló bő választékát is nyújtja azoknak a növényeknek, melyek egy ilyen virágóra összeállításához alkalmasak, s e célból az együttvirágzás elérhetése végett a virágzasi hónapokra is kiterjeszkedik.

Álljon itt végül példaképen egy, a mi viszonyainkhoz július hónapra alkalmazott ilyen virágóra.

Nyílik: 4—5 óraker reggel: *Rosa arvensis*, 5—6 óraker: *Solanum nigrum*, 6—7 óraker: *Cichorium Intybus*, 7—8 óraker: *Campanula Trachelium*, 8—9 óraker: *Gentiana cruciata*, 9—10 óraker: *Anagallis arvensis*; zárul: 10—11 óraker: *Lapsana communis*, 11—12 óraker: *Hieracium amplexicaule*, 12—1 óraker délután: *Sonchus arvensis*, 1—2 óraker: *Sonchus oleraceus*, 2—3 óraker: *Lactuca muralis*, 3—4 óraker: *Gentiana angulosa*, 4—5 óraker; *Liana grandiflorum*, 5—6 óraker: *Abutilon Avicennae*, 6—7 óraker este: *Campanula*

Trachelium, 7—8 óraker: *Gentiana cruciata*, 8—9 óraker: *Mulgedium Plumieri*.

Természetes, hogy az ilyen virágórák összeállításában sokféle a kombináció, s hogy »jobban járjanak«: ajánlatos, hogy minden azonos időben nyíló vagy záródó növényből egyszerre több fajt alkalmazzunk. A növények helyes megválasztására nézve mindenkor a helyi viszonyok irányadók; s mivel itt a legnagyobb szerep a napsugárnak jut, szükséges, hogy a virágóra napos helyen létesüljön. ALFÖLDI FLATT KÁROLY.

(46.) Hogy valamely szesz miből készült, azt chemiai úton megállapítani nem lehet. Ha azonban [úgy járunk] el, hogy a — még nem finomított — szeszből néhány köbcentimétert pohárba öntünk és a pohár falainak megnedvesítése után ismét kiöntjük s folytonos lengetés között időközönként a még benne maradt folyadékából fejlődő gőzöket szagoljuk, ez esetben — valóságos frakcionált párolást végezvén — gyakran sikerül azt a nyers terméket felismerni, melyből a szesz készült. Itt is a gyakorlat a fődolog. W. V.

(47.) Az etherikus olajokat minőségökre chemiailag vizsgálni nem lehet. A legbiztosabb eljárás ma is az, hogy az illető olajféléket megbízható, nagy, régi firmáktól szerezzük. W. V.

(49.) Az ákácza hajtásait károsító levéltetű az *Aphis laburni* Kalt., mely hazánkban mindenfelé el van terjedve és nemcsak az ákáczfán, hanem azonkívül több más pillangós virágú fán és cserjén is él. Ilyen a *Cystisus laburnum*, *Sarothamnus scoparius*, *Sophora japonica* stb.

Ajánlható ellene a dohánylúgvízzel való permetezés. A dohánylúgvivonatot, melyet a magyar dohány-kereskedelmi részvénytársaságtól (Budapest, V., nagy korona-utca 16. sz.) lehet beszerezni, e célra vízben hígítva alkalmazzuk és pedig oly arányban, hogy 100 liter vízre két kilogramm dohánylúgvivonatot veszünk. A permetezést ugyanazokkal a permetező készülékekkel végezzük, a melyekkel a szőlőket a peronospora ellen szokás permetezni.

DR. HORVÁTH GÉZA.

(50.) A hegymászás jótékony hatását az emberi szervezetre a szabad levegő, a tágas látóköri, a gondtalan egyenletes járás idézi elő; midőn pedig emeletekre mászunk fel és le, konyhaszaggal, szőnyegek, bútorok, ágyneműek porával telt levegőt szfvünk be; rideg falak vesznek körül és a járás, bizo-

nyos cél elérésére lévén irányítva, gyors. Jótékony hatásra nézve tehát a lépcsőjárás nem hasonlítható a hegymászáshoz. Különben a lépcsőjárás, legyen az 3—4 emeletre terjedő és ismételt, egy délelőtt vagy délután három-négy ízben egymásután, nem ártalmas az egészséges embernek. WARTHA VINCZÉNÉ.

(51.) A kölni víz alkotója a tiszta alkohol és a beleoldott aromatikusan anyagok. Az alkohol oldja a bőrszradékokat és vele együtt elmozdítja a port, illetőleg a comedákat vagyis Mitesszereket; az aromatikusan anyagok élénkítőleg hatnak az idegrendszerre, üdítenek, vidámítanak. Tehát a kölni víz használ az arcbőrnek. WARTHA VINCZÉNÉ.

(52.) A tej 3—4% zsírtartalmánál, valamint lúgos hatásánál fogva síkos, lágy folyadék. Ha az ember arcbőrt vagy kezeit portól és a savanyú-sós zizsadságtól megtisztítja és azután használja a tejet mosásra, a tej bizonyos részecskéi a pórusokba hatolnak, a törülközőkendővel szétörzsöltetnek és így a tej lágyítja, puhítja a bőrt. WARTHA VINCZÉNÉ.

(53.) Az első álom, legyen az éjjel előtt vagy éjjel után, mindig a legüditőbb azért, mert ekkor a kifáradt szervezet legjobban rászorul az alvásra, vagyis a teljes kipiheenségre. Az a jelenség, hogy az első álom éjjel előtt látszik soknak legüditőbbnek, a szokás eredménye, mert a ki éjjel előtt szokott rendes körülmények között lepihenni, azt valami rendkívüli családi vagy világi dolog tartja a rendszerl tovább ébren; örömtől, bútól, gondtól vagy a szokott mennyiségnél több tápláléktól és italtól izgatott szervezet az első álomban nem találja azt az üdülést, a mit mások éjjel előtt talál. A ki a megszokott időben, megszokott mennyiséget eszik és iszik, a megszokott családtagok körében tölti idejét és saját akaratóból marad munkája mellett éjjel után is, az az első álmát épen olyan üditőnek fogja érezni, mint mikor éjjel előtt hajtotta álomra fejét.

WARTHA VINCZÉNÉ.

(54.) A kenőcs alkotó részei közül csakis az olaj avasodik; tessék az eddig használt olaj helyett vaselinolajat venni, ez hatásra nézve azonos amazzal és sohasem avasodik meg. WARTHA VINCZÉNÉ.

(58.) A nátrium bicarbonicummal való élésről és visszaélésről figyelemreméltó cikket ír Dr. Rosenbach boroszlói tanár a »Müncb. med. Wochenschr.«-ben.

A gyomornedv viszonyainak megállapítására vonatkozó újabb pontos vizsgálati módszerek — úgymond Rosenbach tanár —

nem nyújtanak annyi hasznót a betegnek, mint az, ha valaki minden egyes esetet külön figyelmes és lelkiismeretes tanulmány tárgyává tesz és nemcsak a gyomornedvet kutatja, hanem az egyén összes életviszonyait mérlegetli.

Először is a gyomornedv mennyiségére nem lehet középszámot felvenni, mert a mi egyik embernek kevés, az az ideges, vagy kevésvérű egyén gyomrának már sok. Ha valakin az úgynevezett próba-reggelivel megállapítjuk is, hogy gyomornedve elég jól megemésztí a próba-reggelit, azzal még nem állapítottuk meg, hogy elég jól meg tudja emészteni az ő szokott ebédjét is.

Hogy mennyire tévedhet, a ki a gyomorbántalmak kezelésében a fősúlyt a gyomornedv vizsgálatára helyezi, kitűnik abból is, hogy sokszor a gyomornedv hipersecretiója compensatorius. Ha valakinek bélmozgásai renyhék, a szervezet ezen úgy segít, hogy a gyomor több sósavat fejleszt és a bélbe jutó savanyúbb gyomornedv az, a mi azután erősebb peristalticus mozgást vált ki. Ha az orvos a gyomornedv hyperaciditását ez esetben kórosnak diagnostizálja és közönyösítő szert rendel, az étel pangni fog a gyomorban, még renyhébb lesz a bélmozgás, rosszabbodik az állapot. Ellenben az ilyen egyéneknek pár csepp sósav gyorsan rendbe hozza az egész emésztést.

Tény, hogy a gyomortól eredő legtöbb kellemetlenséget a nátrium bicarbonicum gyorsan enyhíti, de végeredményben mégis legtöbbször árt. Az emésztésben ugyanis két tényező a lényeges: a motorikus működés és a gyomornedv megfelelő mennyiségének egymáshoz való viszonya. Lehet, hogy valakinek a gyomornedv-eltváasztása teljesen normális, de mert szellemileg túl van erőltetve, renyhe a gyomormozgás és így aránylag sok a gyomorsav, vagy kevés a gyomorsav, de élénk a gyomormozgás idegesség miatt; a natr. bicarb. pillanatnyilag mindkét esetben csillapítólag hat, de első esetben még inkább csökkenti a gyomormozgást, a második esetben pedig a kevés gyomorsavat is közönyösíti.

Rosenbach szerint csak akkor van értelme a natr. bicarb. adagolásának, ha valakinek, a kinek különben egészséges a gyomra, valamely egyszerű étrendi hiba miatt, véletlenül sok a gyomorsava, de ez esetben is egy darabka száraz kenyér ugyanazt a szolgálatot teszi, mert magába szívja a felesleges savat és megszabadítja a gyomrot ennek izgatató hatásától. Minden más esetben, Rosenbach szerint, csak árthat a szer adagolása.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.